

Barbara Gedl

Zbrojewsko, pow. Kłobuck. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 8, 216-217

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

których przylegają belki leżące nieco ukośnie, ze spadkiem ze wschodu na zachód. W tej części działki zarysowuje się także układ rusztowy. Występuje tu także kilka większych grud twardej polepy oraz kilkanaście łupanych kamieni wapiennych, które koncentrują się przy zachodniej krawędzi konstrukcji. W obu warstwach wystąpiły stosunkowo nieliczne fragmenty naczyń o dość grubych ściankach, płaskich dnach i powierzchni pokrytej nieregularnymi, poziomymi bruzdami.

4/ Jasna, szaro-żółta ziemia lessowa z węgielkami drzewnymi, poniżej konstrukcji drewnianych. 5/ Cienka warstewka szaro-żółtej ziemi lessowej z węgielkami drzewnymi i grudkami polepy. 6/ Jasna, szarozółtawa ziemia lessowa z węgielkami drzewnymi, zalegająca bezpośrednio pod warstwą 5 w części wschodniej, a w części zachodniej, gdzie warstewka ta nie występuje - bezpośrednio pod warstwą 4. We wschodniej części wykopu warstwa 6 zalega bezpośrednio na calcu lessowym, w zachodniej - na stropie jamy wydrążonej w calcu i w roku bieżącym nie eksplorowanej.

Warstwy 4, 5 i 6 eksplorowano jedynie w obrębie rowka kontrolnego przy profilu północnym.

Uzyskane w roku bieżącym rozpoznanie umożliwia wyodrębnienie na przebadanym odcinku trzech kolejnych faz osadniczych. Pierwszą z nich reprezentuje odkryta przy profilu północnym i wchodząca weń jama wydrążona w calcu; drugą - warstwy 5 i 4; trzecią - konstrukcje drewniane, stanowiące pozostałość wału drewniano-ziemnego otaczającego osadę w ostatniej fazie jej rozwoju.

Wnioski chronologiczne sformułowane będą po dokładnej analizie materiału ceramicznego oraz po uzyskaniu danych wykonanej w laboratorium w Gliwicach analizy radiometrycznej jednej z belek konstrukcji wału.

ZBROJEWSKO, pow. Kłobuck
Stanowisko 1

Konserwator Zabytków
Archeologicznych
w Katowicach

Badania prowadziła mgr Barbara Gedl. Finansował WKZ w Katowicach. Drugi sezon badań. Grodzisko średniowieczne, datowane na XIII-XIV wiek i osada otwarta późnej kultury łużyckiej z wczesnej epoki żelaza.

Badano nawarstwienia na majdanie centralnej części grodziska i przystąpiono do rozpoznania fortyfikacji. Na majdanie zalega warstwa średniowieczna o miąższości 50-60 cm, zawierająca bardzo dużą ilość ceramiki,

kości zwierzęcych i grud polepy. Znalezione kilkadziesiąt wyrobów żelaznych, głównie wchodzących w skład uzbrojenia /groty strzał, groty bełtów kusz, fragmenty kolczugi/ i wyposażenia jeździeckiego /ułamki wędzideł, ostróg, strzemion, podków/, a także noże żelazne i liczne gwoździe.

Na krawędzi centralnego stożka grodziska usypany był wał z piasku, pierwotnie zwieńczony bliżej dotąd nie rozpoznaną konstrukcją zbudowaną z drewna i kamieni. Pod warstwą średniowieczną na pograniczu z calcem piaszczystym zalegają skorupy późnej fazy kultury łużyckiej. Zbadano też jedną jamę z materiałem zaliczanym do tej kultury.

ZŁOTÓW
Stanowisko 3

Muzeum Archeologiczno-
Historyczne w Koszalinie

Badania prowadzili mgr Henryk Janocha i mgr Ignacy Skrzypek. Finansował WKZ w Koszalinie. Osada wczesnośredniowieczna /z poł. IX i X w.; połowy XI-XIII w./, osada średniowieczna i zamek późnośredniowieczny pierwsza połowa XVII wieku.

Teren zajmowany przez osadę wczesnośredniowieczną i średniowieczną oraz zamek późnośredniowieczny oznaczony stanowiskiem 3 położony jest w północno-zachodniej części miasta przy południowym brzegu Jeziora Złotowskiego, na zachód od kościoła parafialnego, w odległości ca. 0,8 km na południowy zachód od domniemanego grodziska /Stanowisko 1/.

Założono 3 wykopy o wymiarach: 2,5 x 2,5 m; 3 x 4 m; 5 x 5 m. W pierwszym po zdjęciu warstwy zawierającej przemieszany materiał od XI po XVIII wiek, odsłonięto intensywną spaleniznę z zawartością ceramiki, kości zwierzęcych, rudy żelaznej, pojedynczych zabytków takich jak: noże żelazne i osetki kamienne oraz fragment paleniska kamiennego. W oparciu o zebrany materiał warstwę datujemy na drugą połowę XI do XIII wieku włącznie.

Drugą warstwę spalenizny, oddzieloną od pierwszej namulowym piaskiem jeziornym, odkryto na głębokości 150 - 170 cm. Występująca w niej ceramika wskazuje, że istniała tu starsza osada wczesnośredniowieczna datowana na drugą połowę IX i X wieku.

W wykopie drugim układ nawarstwień był podobny. Górne warstwy były zniszczone wkopem pod zabudowania zamku XVII-wiecznego, a zwłaszcza pod bruk dziedzińca zamkowego. W warstwach tych występował przemieszany materiał w postaci ułamków naczyń, cegieł, kafli, kości zwierzęcych oraz bełtu kuszy datowany na okres od XI do XVII wieku. W uchwyconej głębiej warstwie, intensywnej spalenizny, wystąpił materiał w postaci noży